

Palliatieve sedatie

Oncologie

Beter voor elkaar

Deze folder is voor patiënten en familie van patiënten van het Ikazia Ziekenhuis die in de laatste fase van hun leven zijn. In deze laatste fase gaat het vooral om comfort en kwaliteit van leven. Om dit te kunnen bereiken zal uw arts er voor zorgen dat u zo min mogelijk last heeft van pijn, benauwdheid, verwardheid of misselijkheid. Dit lukt niet altijd met gewone medicijnen daarom is er palliatieve sedatie.

Wat is palliatieve sedatie en hoe werkt het?

Om uw pijn, benauwdheid, verwardheid of misselijkheid te verminderen wordt met behulp van medicijnen uw bewustzijn verlaagd. Dit wordt 'sederen' genoemd. Afhankelijk van de hoeveelheid die u toegediend krijgt wordt u soezerig, slaperig of u valt in een soort slaap waar u niet meer zelf uit wakker wordt. Zo kunnen we uw klachten verminderen.

Uw toestand bepaalt hoe diep u gaat slapen. Het kan zijn dat u aanspreekbaar blijft en in andere gevallen is het noodzakelijk dat u in een diepe slaap raakt. De medicijnen worden meestal 24 uur per dag toegediend. De mogelijkheid bestaat dat de medicijnen alleen 's nachts of een deel van de dag worden gegeven. Als u geen medicijnen krijgt toegediend kunt u met uw familie en naasten praten.

Door de sedatie krijgt u zowel geestelijk als lichamelijk rust. De bedoeling van de sedatie is niet het slapen maar het verminderen van uw klachten. Uiteindelijk is het de bedoeling dat u in rust kunt sterven zonder pijn of benauwdheid.

Palliatieve sedatie is geen euthanasie. U overlijdt aan de ziekte niet aan de medicijnen. Door de palliatieve sedatie zult u niet sneller sterven.

Wie beslist over palliatieve sedatie?

Palliatieve sedatie is een medische handeling waarbij zorgvuldig gehandeld moet worden. Uw arts bepaalt wat het juiste moment is om te starten met de sedatie zodat deze het meeste kans van slagen heeft. Het is een ingrijpende beslissing, als uw situatie verslechterd moet de arts snel in kunnen grijpen. Uw arts bespreekt dit altijd van tevoren met u en uw naasten. U hebt zo genoeg tijd om afscheid te nemen van elkaar. U kunt natuurlijk ook besluiten om geen palliatieve sedatie te starten.

Hoe werkt het?

Als u in overleg met uw arts besloten heeft over te gaan op palliatieve sedatie dan zoekt de arts uit welk medicijn bij u past en hoeveel u hiervan nodig heeft. Het is bij iedere patiënt anders hoe snel een middel werkt. Soms duurt het even voordat u geen last meer heeft van pijn of uw klachten.

U krijgt de medicijnen in het onderhuidse weefsel toegediend of in een bloedvat via een dun naaldje. Dit naaldje kan ook verbonden worden met een pompje dat continu de juiste hoeveelheid regelt. Gespecialiseerde verpleegkundigen weten precies hoe dit pompje werkt. Uw arts zal regelmatig en als dat nodig is dagelijks uw situatie beoordelen.

Continue sedatie

De arts past continue sedatie alleen in de stervensfase toe om het lijden dragelijker te maken als andere behandelingen niet meer werken.

Kun je vanzelf wakker worden uit de palliatieve sedatie?

Het kan er op lijken dat patiënten wel eens uit zich zelf wakker worden uit de continue sedatie. Ze maken een beweging of trekken met het gezicht. Dit betekent niet dat iemand wakker wordt. Net als in de normale slaap bewegen mensen wel eens. Door de sedatie is het bewustzijn van de patiënt verlaagd en zijn de klachten en pijn verdwenen. Heel soms kan het gebeuren dat een patiënt toch vanzelf wakker wordt. Dan wordt gekeken naar andere mogelijkheden voor de medicatie.

Verzorging

In de laatste fase eten en drinken patiënten niet of nauwelijks. Het lichaam vraagt er ook niet meer om. Het belangrijkste is dat de patiënt comfortabel is. We doen er alles aan u zo goed mogelijk te verzorgen. Het kan daarom zijn dat naast de sedatieve middelen de arts u pijnstillers of andere medicijnen geeft om u meer comfort te bieden. De verpleegkundigen op de afdeling verzorgen u van het wassen tot en met het verzorgen en vochtig houden van de mond. Om te voorkomen dat u als patiënt last krijgt van een volle blaas, wordt meestal een blaaskatheter ingebracht.

Mocht u naar aanleiding van deze informatie nog vragen hebben neemt u dan contact op met uw behandelend arts of verpleegkundige.

www.ikazia.nl

Let op: In deze folder staat informatie die belangrijk is voor u. Heeft u moeite met de Nederlandse taal? Lees deze folder dan samen met iemand die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Please note: This leaflet contains information that is important for you. If you have trouble understanding the Dutch language, you should read this leaflet together with someone who can explain the information or translate it for you.

Dikkat: Bu broşür sizin için önemli bilgiler içerir. Hollandaca okumakta zorlanıyor musunuz? O zaman broşürü bilgileri sizin için çeviren ya da açıklayan biriyle okuyun.

Uwaga: Ta ulotka zawiera ważne dla Ciebie informacje. Masz trudności ze zrozumieniem języka holenderskiego? Przeczytaj tę ulotkę razem z kimś, kto przetłumaczy jej treść lub będzie w stanie wyjaśnić zawarte w niej informacje.

انتبه: هناك معلومات مهمة بالنسبة لك في هذا المنشور. هل تواجه صعوبة في اللغة الهولندية؟ اقرأ إذن هذا المنشور مع شخص آخر يترجم أو يشرح لك المعلومات.